

Isprika i dvije napomene:

Najprije, ispričavam se zbog jednoga korektornog previda. Antun Soljan nije preminuo 10.7. 1992. (kako stoji u prošlom broju *Forum*), nego 1993.

Zatim, red je kazati nekoliko riječi o sudbinu Sabolove pjesme KAD IZGOVORIM TVOJE IME. Napisana je 1970., a objelodanjena u *Hrvatskom tjedniku* br. 1 1971. Rješenjem Okružnog suda u Bjelovaru (u proljeće 1972.) otvorena je istraga protiv autora koja je, nakon službene ekspertize Igora Mandića i Jure Kaštelana, na jesen 1973. obustavljena.

Željko Sabol, nažalost, nije doče-

kao ponovno objavljinje pjesme. Početkom rujna 1991. u jednom za nj neponošljivom času (izazvanom ratnim užasima) izvršio je samoubojstvo... a pjesma se, sama (?), nastavila boriti za svoj izgovorni, što znači i konačni oblik.

U *Glasu Koncila* (Božić 1991.), u antologiji *Skupljena baština po izboru Stjeppe Mijovića Kočana* (Zagreb, 1993.) te danas u *Slobodnoj Dalmaciji* - tiskana je ista "varijanta", a u antologiji rodoljubnog pjesništva *Mila si nam Ti jedina* (Zagreb, 1998.) bitno drugačija. Držim da glavni urednik Božidar Petrač (bio krv ili prav) mora to objasniti.

I.M.

ŽELJKO SABOL

(28.11.1941. - 5.9.1991.)

Kad izgovorim tvoje ime

Kad izgovorim tvoje ime: HRVATSKA
preda mnom je lice onog koji se podrijetla svoga odrekao
pa ostaje sâm na putu, zatravljen pred ponorma
ne sjeća se svojih mrtvih, onih što su sve iskusili
nevjeru i omču, kajanje i prijetnju
i slijedi slijepo sunce što se zorom diže
nad tvoje gluhe uvale, nad tvoje prazne kolijevke
nikada u tvome srcu nije bilo toliko nesreće
nikada u tvome tijelu
nije bilo toliko metaka
nikada u tvojim sinovima nije bilo manje ljubavi
za prah iz koga iznikosmo i koji će nas jednom natrag pozvati

Kad izgovorim tvoje ime: HRVATSKA
te čudnu riječ što stoljećima sam je samo sricao
i pođem bosonog kroz tvoje šume, hridi, šikarje,
kuće bez ljudi, posjede bez gospodara
sakrivat će se kao uhoda
i mahovinu naći da me ne bi korak odad
pred došljacima koji sretni u pjanstvu
ne žele ništa znati, ništa čuti, ništa vidjeti
i kada trijezni budu neće se zapitati
odakle teku tvoje rijeke i u koji se ocean slijevaju
još samo jednom javit će se glasom
i znati da je prošao moj vijek

Kad izgovorim tvoje ime: HRVATSKA
umjesto bajke preda mnom se prostre pustinja
strah i varka, ili smijeh u vječnom zaboravu
napustiti će gradove i živjeti gdje nema ljudske stope
domahujući konjanicima koji silaze s vrha planine
govor njihov, sastavljen od zapovijesti, ne mogu razumjeti
mi ostajemo oči u oči i uvijek ćemo tako ostati
jer molitva i kletva jednak su teške
a vrijeme prije sna i vrijeme kad se gube prijatelji
već je tako blizu da me topot taj zaglušuje
ja sadih stabla, a oni nose crne sjekire
i traže mjesta na kojima je bila zapisana
istina o zemlji gdje ni cvijeće više rasti ne može

Kad izgovorim tvoje ime: HRVATSKA
grane se uznemire i zmija pojavi iz mojih njedara
za ugriz pravi čas, svi tragovi su već u prašini
a gorka kap na ovoj usni dovoljna je da me omami
ja te prizivam, i otkrivam u nedaćama
koje me okružuju, pretvarajući čitav svijet u sjenu
tvoga lika, sazdanog od kamenja i soli
hladnoća je već tolika da se naše ruke jedva pokreću
u očima bez sjaja naziremo strane svijeta
a ja ne znam kamo da se vratim
jer što je jučer bilo danas više nema važnosti
na ovom otoku gdje u nekom zaklonu nas čeka
posljednji dio zakopanog blaga: ŠRETNATI HRVATSKA

...
1970.

(*Glas Koncila*, Božić 1991.)

OLINKO DELORKO

(30.1. 1910. - 18.2. 2000.)

Razrušena Arkadija

Po mojoj Arkadiji pale su tolike bombe,
Aristej je uvršten u osoblje kavane "Splendid",
nema više nimfa osim na platnima Claudia Loraina,
spavaju ljudi koji bi trebali biti budni,
a budni su koji bi trebali spavati.
Kiša neprestano pada močeći nekoliko oborenih
drveta na livadi
i jedno trošno šatorsko krilo.
Jadni pastiri... i ovo kruženje čelika u zraku.

...

TROJICA PREMINULIH PJESNIKA

VELJKO VUČETIĆ

(12.6. 1930. - 9.2. 1999.)

Večeras će biti na nebu

Večeras će biti na nebu:
to će reći jednog prozirnog jutra

kad ugledam gavrana

kako slijede na moju glavu,

a magle se podignu

i ostane azurno nebo.

Lastavice će pobjeći u svoja gnijezda

i mladunčad neće odati svoju pijuk,

bit će takva tišina

kakve nije bilo od postanka,

tada će biti uzet,

ugrabljen za nebo;

jer dosta sam teretio kuglu zemljinu,

stvoren za let

konačno odletih

u postojbinu očeva

(*Hrvatsko slovo*, 4.2. 2000.)

(*Hrvatsko slovo*, 5.3. 1999.)